

Boh a Buddha

ZENOVÝ MAJSTER SEUNG SAHN

*Z reči dharmy Seung Sahn, Soen Sa, v Zenovom centre v New Haven
9. december, 1976*

Nedávno som viedol dvojdnový jong meng džong džin v Národnej katedrále vo Washingtone, D.C. pre skupinu laických kresťanov, duchovných a mníchov. Počas rozhovorov som sa každého spýtal: „Odkiaľ prichádzate?“ „Z Washingtonu.“ „Čia je táto ruka?“ „Moja.“ „Čia je táto noha?“ „Moja.“ „Tvoje telo prichádza z Washingtonu, ale pýtam sa teba, nie tvojho tela. Odkiaľ prichádza tvoje skutočné ja?“ „Od Boha.“ Každý odpovedal: „Od Boha,“ a tak som povedal: „Hej, máš pravdu, ale pýtam sa ťa, kde je Boh?“ „Všade.“ Niektorí odpovedali: „Všade,“ niektorí nevedeli odpovedať. Všetci duchovní odpovedali: „Všade.“ Preto som povedal: „Je teda Boh v tvojej mysli alebo mimo nej?“ Veľmi ťažké! „Ak povieš, že Boh je v tvojej mysli, potom poviem, ach, tento Boh je veľmi malý! Ak je Boh mimo tvojej mysle, potom sa ťa pýtam: ste ty, Boh a tvoja myseľ rovnakí alebo odlišní? Ak povieš, že rovnakí, udriem ťa. Ak povieš, že odlišní, tiež ťa udriem.“ Každý sa tam zasekol, nik nebol schopný odpovedať. Neviem. To je správne.

Budhizmus najskôr učil, že je len jeden Buddha, Šákjamuni Buddha. To je hínajánovský štýl. Neskôr v mahájánovom buddhizme bolo 84 000 Buddhov, 84 000 bódhisattvov, 84 000 démonov, 84 000 dhariem, mnoho sútier. Zenoví majstri na to reagujú tak, že hovoria, že netreba veľa Buddhov. Ak stretneš Buddhu, musíš zabiť Buddhu. Ak stretneš bódhisattvu, musíš zabiť bódhisattvu. Príliš veľa, chápete, tak všetkých treba zabiť. Mahájánový buddhizmus má príliš veľa Buddhov, to nie je dobré. Aj keď prídu démoni, musíte zabiť démonov. Buddha, démon, bódhisattva – všetko musíš zabiť. Toto je zen.

Študent: „Čo potom?“

Soen sa: „Potom bum!“

Takže, zabiť všetko znamená, že ak sa v tvojej mysli niečo zjaví, musíš to zabiť – dobrá myseľ, zlá myseľ, všetko zabi. Čo potom? Stále v máte v mysli protikladné myslenie – dobré a zlé, Buddha a nie-Buddha, nebo a peklo, americká obloha je tmavá, orientálna obloha je modrá—stále protikladné myslenie. Musíte odhodiť tie protiklady. Potom je vaša myseľ absolútna. Preto je zen revolúcia. Mahájánový buddhizmus má mnoho štýlov, ale zen je v buddhizme revolúciou. Či skôr revolúciou vo vašej mysli. Potom dosiahnete úplný mier. Úplný mier znamená úplnú rovnosť, úplnú slobodu.

Amerika je skvelá. Máte slobodu pre každú reč. Ale čo je to úplná sloboda? Ak *chcete* slobodu, už strácate slobodu. Ak *chcete* mier, už strácate mier. Ak *chcete* rovnosť, už strácate rovnosť. Musíte nechať myseľ chcenia, aby sa stratila. To znamená, že musíte stratiť svoje skutočné ja. Najskôr zabite Buddhu, potom zabite všetko, nakoniec zabite svoje skutočné ja. Čo potom? Potom svetový mier, hej? Preto som sa spýtal duchovného, „Prečo po tieto dni nemajú mladí Američania radi kresťanstvo? Prečo nechodia do kostola?“ Musíte pochopiť, že Američania sa už takmer stali Buddhom. Už sú na 90 % Buddha. Ako v kresťanskom štýle—dlhé vlasy, brady, ošúchané šaty—takmer ako Kristus. Jediným rozdielom je, že Kristus nemal vlastné túžby, len túžby pre všetkých ľudí. Niektorí hipíci si však myslia? „Len ja.“ Mám rád toto, nemám rád tamto. Mám rád naturalizmus. Mám rád prirodzenú stravu. Mám rád prirodzenú medicínu, len prírodné veci. Nemám rád plasty, nemám rád stroje, nemám rád túto vládu, nemám rád toho človeka,“—táto myseľ. „Mám rád niečo, niečo nemám rád.“ Kristus mal rád všetko, mal rád každého. Žiadna túžba pre seba. Takže úplná hipisácka myseľ sa rovná úplnej kresťanskej myšli. Ale niektorí hipíci sú hipíkmi len navonok. Ich myseľ vo vnútri nie je hipí. Preto je nutné byť úplne hipí, vnútri i navonok. To znamená, že musíte dovoliť, aby sa stratilo mám rád a nemám rád. Potom je vaša myseľ úplne absolútnou. Žiadne protiklady. Vtedy už máte rovnosť a slobodu.

Študent: Ak je pravda už moja, prečo ju hľadám?

Soen sa: Čo chceš?

študent: Pravdu.

Soen sa: Už je to chyba. Ak otvoríš ústa, nie je to pravda. Čo je pravda? Hovoríš: „Ja chcem pravdu,“ takže si neveríš. Ty už *máš* pravdu, ale hovoríš: „Ja chcem pravdu.“ Preto robíš chybu. Akej farby je tá podlaha?

Študent: Hnedej.

Soen sa: Správne. Toto je pravda. Ak by niekto povedal: „Bielej,“ bolo by to šialené. „Podlaha je hnedá“ je pravda. Ty už rozumieš. Ak teda necháš myseľ, čo chce pochopiť pravdu, nech sa stratí, potom si už úplný.

– *Preložil Lubor Košút*
